

# Nesnesitelná lehkost zeleného pokrytectví

- CZ24 News | 7. června 2022

**USA: Zelená komise pro cenné papíry vyřadila největšího světového výrobce elektrických aut, firmu Tesla, ze seznamu zelených firem. Žebříčky zelených firem, podle kterých investují profesionální správci financí potem zbrocené peníze budoucích důchodců, jsou sestavovány na základě podivných kritérií.**

Novou zkratkou ve světě podnikání, kterou již důvěrně znají všechny velké firmy, je ESG. V originále je zkratkou pro „Enviromental Social Corporate Governance“ a znamená řízení firem s přihlédnutím k zeleným a sociálním aspektům.

Podle návrhu americké komise pro cenné papíry z března tohoto roku bude sekce ESG povinnou součástí výročních zpráv firem, které jsou obchodovány na burze. Firmy budou muset zveřejňovat údaje o tom, jak přispívají k ochraně globálního klimatu a sociální diverzitě svých zaměstnanců.

## **Indexy ESG**

Již nyní jsou firmy podle ne zcela zřejmých kritérií zařazovány do indexů ESG, které potom slouží jako vodítko pro správce fondů investujících peníze zejména drobných střadatelů. Je-li firma zařazena do indexu, znamená to zjednodušeně řečeno, že dělá správné zelené kroky a dostatečně se věnuje sociální inkluzi. Jedním z indexů, podle kterého se řídí fondy při rozhodování, které akcie koupí, je S&P 500 ESG, který zahrnuje 500 amerických firem.

V druhé polovině května rozhodla společnost, která určuje složení indexu S&P 500 ESG, že firma Tesla, největší výrobce elektrických aut na světě, bude z indexu vyřazena. Jako důvod uvedl správce indexu, že Tesla rasově diskriminuje své zaměstnance, její auta řízená autopiloty občas havarují a navíc nedostatečně zveřejňuje detaily ohledně své zelené strategie. Dále správce uvedl, že přestože produkty firmy Tesla pomáhají snížit emise skleníkových plynů, měl by nedostatek ESG informací, které firma poskytuje, investory varovat a je důvodem, proč ostatní automobilky v indexu zůstaly.

## **Tesla out, ropa in**

V rámci změn, během kterých byla z indexu vyřazena firma Tesla, do něj byla nově zařazena firma Phillips 66, která se zabývá rafinováním ropy, výrobou chemikálií a prodejem olejů a maziv. V indexu zůstal mimo jiné jeden z největších světových výrobců zbraní, firma Raytheon, výrobce automobilů Ford, ropná společnost Exxon, železářny Nucor nebo chemička Eastman.

E. Musk, majitel Tesly, napsal, že vyřazení Tesly z ESG indexu je skandální. Řada komentátorů na sociálních sítích vyjádřila názor, že je těžké zbavit se podezření, že tato akce nesouvisí se záměrem E. Muska koupit společnost Twitter a udělat z ní platformu pro svobodné šíření názorů.

Pozn. autora: Před více než třiceti lety byla jedním z kritérií pro hodnocení lidí a firem oddanost závěrům sjezdu komunistické strany. Oddanost se objektivně měřit se nedá, ale dává neuvěřitelnou volnost pronásledovat koholiv podle momentální potřeby. Bylo by zábavné, kdyby autoři ESG indexů našli odvahu vysvětlit, jaký je rozdíl mezi ESG a oddaností straně.

## **Zelený McDonald**

Další agenturou, která hodnotí, zda jsou firmy dostatečně zelené, je firma MSCI. Sestavuje indexy

firem podle zemí, regionů, oborů nebo velikosti. Pokud si český investor koupí nějaký fond zahraničních akcií nebo fond investující do vybraného oboru, je pravděpodobné, že portfolio fondu bude sestaveno podle agentury MSCI. V roce 2019 vyhlásila agentura, že chce pomoci globálním investorům vybudovat „portfolia pro lepší svět“.

V minulém roce analyzovala agentura Bloomberg reporty MSCI, na základě kterých dostávají firmy lepší nebo horší zelené hodnocení. Například firma McDonalds si v zeleném žebříčku podle MSCI v roce 2021 polepšila, přestože celosvětově produkuje více skleníkových plynů než celé Portugalsko. Důvodem pro posun v žebříčku směrem vzhůru bylo podle reportu snížení „rizik související s recyklací odpadu“. To zahrnovalo instalaci nádob na separovaný odpad v neznámém počtu poboček ve Francii a ve Velké Británii. Fakt, že v Británii jsou nádoby na separovaný odpad vyžadovány zákonem, autorům reportu nevadilo.

Pozn. autora: Překvapivě nepřekvapivé. Nepochybně bez jakéhokoli konfliktu zájmů, postranních tlaků nebo čehokoli jiného.

## **Kdo to platí?**

Ani to nikoho nepřekvapí. Občané a důchodci. Je rozdíl, pokud zodpovědný občan investuje svoje v potu tváře vydělané peníze do firmy, která vydělává 5% nebo 10%. Úkolem profesionálních správců fondů je hledat firmy, které vydělávají 10%, a ne investovat peníze občanů do firem s výnosem 5%, protože někdo řekne, že mají dost odpadkových košů.

Rozdíl mezi výnosem 5% a 10% je za období spoření na důchod relativně velký. Investice 1 000 Kč do firmy s výnosem 5% bude mít za deset let hodnotu 1 630 Kč, ta samá investice s výnosem 10% bude mít hodnotu 2 600 Kč.

## **Kdo na tom vydělá?**

Jestli je něco opravdu jisté, tak to, že správci fondů na tom neprodělají.

*Pozn. autora: ESG není žádná vzdálená fikce, ale každodenní realita mnoha firem v České republice. Pro ověření se stačí zeptat kohokoliv, kdo pracuje například ve firmě dodávající velkým automobilkám nebo jakékoli nadnárodní firmě.*

AUTOR: G. Sitař

ZDROJ